

Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus

§ 1. Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmine

Õppetoetuste ja õppelaenu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Vajaduspõhiste õppetoetuste taotlemise, määramise ja maksmise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

2) paragrahvi 15 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „täis- või osakoormusega“ sõnadega „või doktoriõppes“;

3) paragrahvi 15 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Õppelaenu on õigus saada ühel õppeaastal iga-aastase riigieelarve seadusega sätestatud maksimaalmäära ulatuses ühest krediidasutusest. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele, kelle õpingute kestus õppekava järgi on vähem kui üheksa kalendrikuud, antakse õppelaenu õppeaastas poole maksimaalmäära ulatuses.“;

4) paragrahvi 16 lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahv 16 lõike 5 esimeses lauses asendatakse sõna „kolm“ sõnadega „1,5“

6) paragrahv 16 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Laenusaja tasub riigi tagatud õppelaenu summalt krediidasutusele intressi krediidasutusega kokku lepitud kommertsintressimäära alusel. Kui kommertsintressimäär on kõrgem kui neli protsenti aastas, tasub laenusaja krediidasutusele riigi tagatud õppelaenult intresse nelja protsendi ulatuses õppelaenu summalt ning riik tasub krediidasutusele kommertsintressimäära ja laenusaja poolt tasutava intressi vahe (edaspidi *intressivahe*), arvestades käesolevas lõikes sätestatud riigile kehtivat intressivahe määra arvestuse alust ning käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel riigi ja krediidasutuse vahel sõlmitud õppelaenu andmise korraldamise lepingus sätestatud tingimusi. Riigile kehtiva intressivahe määra arvestuse aluseks on tegelik intressivahe kommertsintressimäära ja õppijale kehtiva maksimaalse intressimäära vahel. Euribori määr fikseeritakse kaks pangapäeva enne iga kuuekuulise intressiperioodi algust, milleks on 1. september ja 1. märts.“;

7) paragrahv 16 lõike 7 esimeses lauses asendatakse sõna „viie“ sõnaga „nelja“;

8) paragrahvi 17 lõike 1 punkti 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) välisriigis õppiva õpilase ja üliõpilase puhul välisriigi õppeasutuse tõend seal õppimise ja õppekava nominaalkestuse kohta;“;

9) paragrahvi 17 lõike 1 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 17 lõike 1 punkti 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) andmed õppelaenu taotleja laenukohustuste kohta;“;

11) paragrahvi 17 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Krediidiasutus keeldub õppelaenu andmisest õpilasele ja üliõpilasele, kui ta ei vasta käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud nõuetele, on õppelaenuvõlglane või kelle kohta on maksehäireregistrisse kantud kehtiv maksehäire.“;

12) paragrahvi 18 lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna „kahekordse“ sõnaga „neljakordse“;

13) paragrahvi 18 lõikes 3 asendatakse sõna „20-aastase“ sõnaga „25-aastase“;

14) paragrahvi 19 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

15) paragrahvi 20 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Riigi tagatud õppelaenu maksimaalmäär ühe laenutaotleja kohta õppeaastas sätestatakse iga-aastase riigieelarve seadusega.“;

16) paragrahvi 21 lõiked 1–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui laenusaja ei ole käesoleva seaduse § 18 lõiges 1–3 määratud tähtaja jooksul asunud laenu tagasi maksma või ei täida õppelaenulepingust tulenevaid kohustusi, tekib krediidiasutusel õigus nõuda riigilt laenusaja kohustuse täitmist laenule antud riigitagatise ulatuses.

(2) Kui riik on käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud ulatuses täitnud laenusaja kohustuse krediidiasutuse ees, tekib riigil nõudeõigus laenusaja suhtes kogu riigi poolt krediidiasutusele tasutud summa ulatuses.

(3) Riigi poolt krediidiasutusele tasutud summalt maksab laenusaja, kui kokku on lepitud uues maksegraafikus, riigile käesoleva seaduse § 16 lõikes 5 toodud intressi riigi poolt krediidiasutusele tasutud laenusumma tagastamata jäägilt.

(4) Laenusaja põhjendatud taotluse alusel võib riik krediidiasutusele tasutud summa ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 ettenähtud intressi sissenõudmisel leppida laenusajaga kokku ositi maksmises.“;

17) paragrahvi 22 lõiges 2 ja 3 jäetakse välja tekstiosa „, tema käendajatelt või pantijatelt“;

18) paragrahvi 23 lõike 2 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

19) paragrahvi 24 lõike 2 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahv 24 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Valdkonna eest vastutav minister võib õppelaenu saanud isikute arvestuse pidamiseks sõlmida eraõigusliku juriidilise isikuga halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras.“;

21) seadust täiendatakse §-ga 45 järgmises sõnastuses:

„§ 45. Enne 2026/27. õppeaastat sõlmitud õppelaenulepingud, õppelaenu tagasimaksmine, õppelaenu tagamine ja riigitagatis

(1) Enne 2026. aasta 1. septembrist sõlmitud riigi tagatud õppelaenulepingutele kohaldatakse nende sõlmimise ajal kehtinud tingimusi.

(2) Laenusaja, kellel on kehtiv õppelaenuleping sõlmitud enne 2026/27. õppeaasta algust ja kes ei ole asunud § 18 lõike 1 või 1¹ alusel laenu põhiosa summat tagasi maksuma, võib krediitiasutusest taotleda õppelaenulepingu muutmist või lepingu lõpetamist poolte kokkuleppel vastavalt käesolevas seaduses toodud tingimustele, kuid tingimusel, et laenu refinantseerimisel või lepingu muutmisel katab laenu intressi vahe krediitiasutus.

(3) Laenusaja, kellel on kehtiv õppelaenuleping sõlmitud enne 2026/27. õppeaasta algust ning kellel on tekkinud kohustus tasuda õppelaenu põhiosa ja intressid vastavalt § 18 lõikele 1 või 1¹, on kohustatud tasuma laenusumma ja intressid vastavalt lepingus kokkulepitud ja kuni 2026. aasta 1. septembrini kehtivas seaduses sätestatud tingimustele.

(4) Riigitagatise rakendamisel käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 sätestatud juhul, tuleb krediitiasutusele taotlusele lisada § 23 lõikes 2 nimetatud dokumentidele lisaks ka käenduslepingud või pandilepingud ja kõikide lisade ärakirjad, mis on sõlmitud enne 2026/27. õppeaastat.

22) seadust täiendatakse §-ga 46 järgmises sõnastuses:

„ § 46. Seaduse järelhindamine

Haridus- ja Teadusministeerium koostab järelhindamise koostöös Rahandusministeeriumiga hiljemalt 2030. aastaks hindamaks 1. septembril 2026. a jõustunud seaduse muudatuse rakendamise mõju ja tulemuslikkust.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 1. septembril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, „...“ .....2025. a

Algatab Vabariigi Valitsus „...“ .....2025. a
(allkirjastatud digitaalselt)